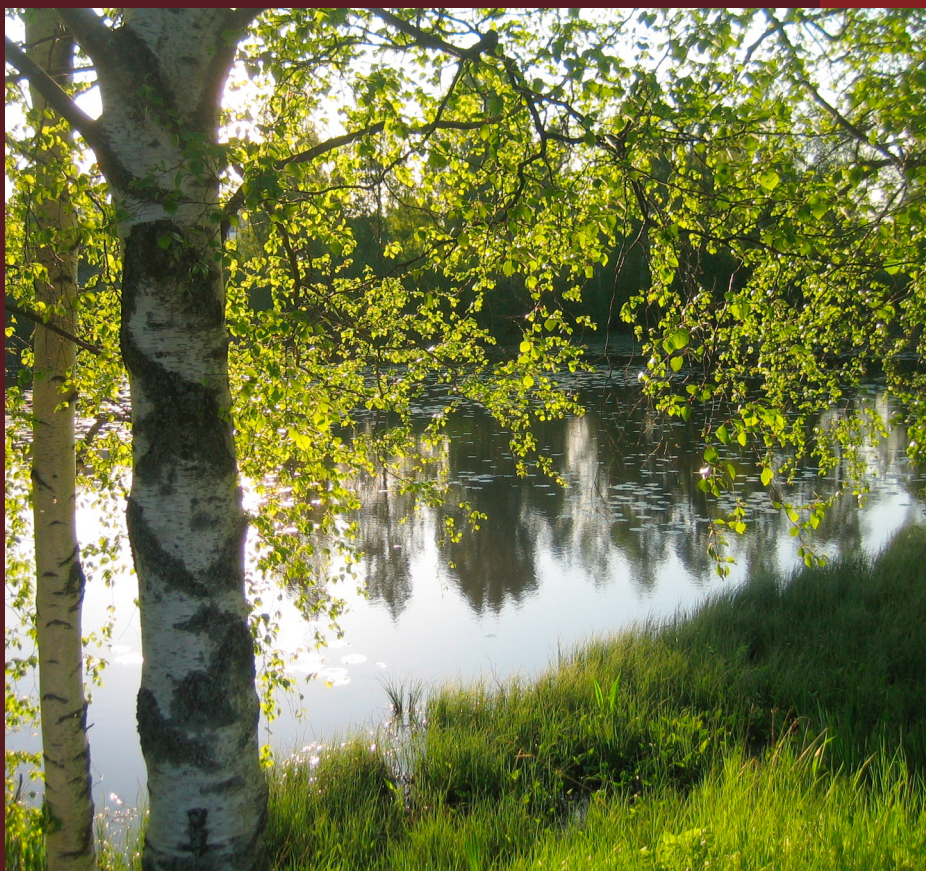

Lenita Lehto

Takaisin koivun katveeseen

Paluumuuttajan elämänmuutos

Takaisin koivun katveeseen

*Tämä kirja on omistettu vahvimille juurilleni:
edesmenneelle isälleni ja
ikinuorelle äidilleni*

Lenita Lehto

Takaisin koivun katveeseen

– Paluumuuttajan elämänmuutos

© 2016 Lenita Lehto

Kuvitus: Lenita Lehto

Kustantaja: BoD – Books on Demand, Helsinki, Suomi

Valmistaja: BoD – Books on Demand, Norderstedt, Saksa

ISBN: 978-952-330-732-2

SISÄLLYS

Lukijalle	7
1. Laulukaskaasta käeksi	9
2. Kriisin kärventämät lähtökuopat	13
3. Puntaroinnista päätökseen	26
4. Pelastusrenkaaseen tarttuminen	41
5. Kuka sitä nyt auringosta haluaisi pois?	47
6. Surun syövereissä	53
7. Hyvästit kodille	57
8. Alkumetrit Suomessa	65
9. Paluumuuttajan kulttuurishokki	69
10. Kuherrusvuosi	83
11. Kaikkeen tottuu – ainakin melkein	152
12. Juuret ja koti	169

LUKIJALLE

Muutostamme Kreikasta Suomeen tulee kuluneeksi tasan kaksi vuotta heinäkuun 19. päivä – ei vielä liian kauaa, etteivätkö tunnelmat ja tapahtumat Kreikassa ennen sitä muistuisi helposti mieleen, kun selailen kirjoituksiani viime vuosien ajalta.

Jotkut muistoista ovat hykerryttävän huvittomia, jotkut taas tuovat kyöneleet silmiin sekunnin murto-osassa.

Elämisemme mahdollisuudet kutistuivat, hapertuivat ja hiipuivat Kreikkaa kohdanneen talouskriisin takia niin paljon, ettei viisihenkinen perheemme enää nähnyt muuta pakotietä kuin elämän aloittamisen aivan uudelleen omassa synnyinmaassani.

Tunsimme – ja tunnemme – olevamme äärettömän onnekkaita. Kaikilla ahdingossa ja köyhyyydessä elävillä ei ole samanlaista pelastautumisen mahdollisuutta.

Tällä hetkellä juuremme ovat syvemmällä Suomen maaperässä kuin koskaan. Asumme omassa kerrostalosakkeessamme, meillä molemmilla aikuisilla on työpaikat ja lapset käyvät omia koulujaan, ovat saaneet kavereita.

Omasta kodista lähteminen, sen jättäminen osaksi entistä elämää, ei ole koskaan helppoa, varsinkaan, jos se ei ole kuulunut perheen suunnitelmiin alunperinkään.

Kun väistämättömän elämänmuutoksen on hyväksy-

nyt, on aika käytännön matkajärjestelyjen suunnittelulle ja toteuttamiselle. Edessä on myös henkistä valmistautumista kotipaikan muutokseen, puhumattakaan kulttuuri-shokista.

Jokaisella perheenjäsenellä on tuolloin oma identiteetinsä. Meidän perheessämme minä itse olen paluumuuttaja, muut neljä perheenjäsentä ovat käytännössä maahanmuuttajia. Heidän elämänsä heitti täyden kuperkeikan.

Paluumuuttajalla on edessään erilainen muuttujien kirjo kuin maahanmuuttajalla: suhde uuteen ja samalla vanhaan kotimaahan pitää päivittää uudelleen – tunne-myrskyt ovat melkoiset!

Eteen tulevat väistämättä pohdinnat omien juurien, perinteiden, menneisyyden ja elämänhistorian merkityksestä ja niiden sovittamisesta nykytilanteeseen – ja nykyiseen minään. Mitä tarkoittavat koti, sielunmaisema, onnellisuus? Mikä tulee ensin, mikä sitten ja minkä voi pyyhkiä sivuun tarpeettomana ja turhana?

Tämä on tarina matkastamme oliivimetsiköistä ja kasikaiden laulusta koivujen katveeseen ja käen kukuntaan.

Kirja on jatkoa teokselle *Suomityttö oliivimetsässä* (2015), joka kertoo 20 vuodestani Kreikassa, kreikkalaisuudesta ja kreikkalaisista.

Kiitän ystävääni Eeva Mantere-Triantafillou'ta korvaamattomasta avusta kirjan toteuttamisessa.

Lenita Lehto, Raumalla, 8. heinäkuuta 2016

1. Laulukaskaasta käeksi

Olen Länsi-Kreikassa Agrinion kaupungissa kerrostalon kolmannen kerroksen kotini parvekkeella, sillä varjoisemmalla, takapihan puoleisella.

On keskipäivän jälkeinen tunti ja heinäkuun toinen viikko on juuri alkanut.

Lämpöasteet lähentelevät päivittäin neljääkymmentä, ja elämänmeno tuntuu pysähtyneen tai ainakin hidastuneen monella kierroksella. Välimeren auringossa kärvistelevä maa on saanut päälleen kuuman peiton. Tekisi mieli hakea sen reuna ja raottaa sitä, päästää raikas tuulahdus peiton alle.

Ajatukset siirtyvät haikeina raikkaisiin syksyn sateisiin...

Olen valmistellut tomaattisen voipapuruoan, *gigantes*-in vuokaan, napsauttanut uunin päälle esilämmitystä varten, napannut kouraani kylmän oluen ja paennut keittiön pätsiä parvekkeelle.

Jo ennen puolta yhtätoista päivällä oli pitänyt ennakoida tuleva yö ja sulkea alumiiniset ulkoluukut ikkunoiden eteen, jottei aurinko pääsisi turhaan lämmittämään huoneistoa. Ikkunatkin oli pitänyt sulkea huolella, ettei kuuma ilma päässyt sisälle edes kuiskauksen vertaa.

Tosin ulkona puhalsi nyt kevyt vaikkakin aavistuksen liian lämmin tuulenvire. Tuntui houkuttelevalta avata kaikki luukut ja antaa tuulen puhdistaa koko kodin ilma, vaeltaa läpi huoneiston. Väärä ratkaisu kostautuisi illalla ja yöllä takuuvarmasti.

Gigantes uuniin ja äkkiä takaisin parvekkeelle!

Aistin hennon tuulahduksen kasvoillani selvästi, koska poskeni, otsani ja kaulani ovat pieniä hikipisaroita täynnä. Ihon allakin tuntuu sykkivän kiivaasti, keskipäivän helle tykyttää koko kehoani huolimatta siitä, että istun paikallani, liikutan vain sormiani kirjainten näpyttelemiseen tarvittavan liikkeen verran.

Kaskaat ovat aloittaneet tauottoman sahausvirtensä jo aikaisin. Tässä vaiheessa päivää ne ovat pakahtumaisillaan; ne eivät millään ehdi julistaa oman lajinsa rytmiä ja sävelkorkeutta tarpeeksi lujaa niin, että se erottuisi muiden säksätyksistä.

Kreikkaa kohdannut talouskriisi ei jättänyt viisihenkiselle kreikkalais-suomalaiselle perheelle vaihtoehtoja: he muuttivat Kreikan länsirannikolta Agriniosta Suomen länsirannikolle Raumalle uuden elämän alkuun.

Oman kodin jättäminen, maahanmuutto ja paluumuutto kymmenien Kreikan vuosien jälkeen olivat täynnä tunnekuohuja, pohdintaa, epäilyä, unettomia öitä ja huolellista valmistautumista ennen suuren elämänmuutoksen toteuttamista mutta myös sen jälkeen.

Paluumuuttaja ei suinkaan ole turvassa kulttuuri-shokilta ja sopeutumisvaikeuksilta, vaan Suomi ja suomalaisuus näyttävät aivan eri valossa vuosikymmenet ulkomailla asuneelle, vaikka synnyinseudulleen onkin muuttanut takaisin.

Ilmasto, ihmisten käyttäytyminen, yhteiskunnan muutokset; verkkopankkitunnukset, internetin kaikkialle ulottuva läsnäolo, maitotuotteiden ääretömyyteen jatkuvat valikoimat – ne kaikki hengästyttävät kotimaahansa palaajaa.

Jotkut eivät sopeudu koskaan. Jotkut löytävät juurensa uudelleen.

Takaisin koivun katveeseen on jatkoa Lenita Lehdon teokselle Suomityttö oliivimetsässä (2015), joka kertoo kreikkalaisuudesta sellaisena, kuin hän sen oppi tuntemaan 20 vuoden aikana.

BoDTM
BOOKS on DEMAND